

Amatör Düzeydeki Futbolcuların Örgütsel Bağlılıklarının İncelenmesi Bolu İli Örneği

Ayşegül A. AKTÜRK, Güçlü ÖZEN, Hanifi ÜZÜM

Abant İzzet Baysal Üniversitesi BESYO Spor Yöneticiliği Bölümü, Bolu, TURKEY

a-ayata@hotmail.com, guclu1234@yahoo.com

Özet

Örgütsel bağlılık "çalışanın örgütle ilişkisini tanımlayan", "örgütte kalmayı sürdürme kararını sağlayan", psikolojik bir durum olarak belirtilmektedir. Örgütsel bağlılığın kişinin kurumun genel amaçları için çaba harcaması ve kendisini kurumun bir parçası hissetmesi açısından önemli bir etmen olduğu belirtilmiştir. İnsanlar arasında yeri ve önemi gün geçtikçe artarak bir sektör haline gelen spor içerisinde farklı bireylerin bir araya gelerek oluşturduğu takımların ortak bir hedefe yöneliminde örgütsel bağlılığın önemli olduğu düşünülmektedir.

Bu çalışmanın amacı Bolu ili sınırları içerisinde amatör liglerde futbol branşında faal olarak bir takımda spor yapan bireylerin, örgütsel bağlılık düzeylerinin ve bireysel farklılıklarının örgütsel bağlılık düzeyleri üzerine etkisinin incelenmesidir.

Araştırma ilişkisel tarama modelinde tasarlanmış ve veriler anket yöntemi ile toplanmıştır. Çalışmada örgütsel bağlılıkların belirlenmesinde, Allen-Meyer tarafından geliştirilen ve Türkçe'ye Wasti (2000) tarafından uyarlanan üç boyutlu (Duygusal Bağlılık, Devam Bağlılığı ve Normatif Bağlılık) örgütsel bağlılık ölçeği kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma evreni ve örneklemini aynı olup, 2013-2014 sezonunda Bolu ilinde faal olarak amatör liglerde futbol oynayan ve gönüllü çalışmamıza katılan 114 sporcudan oluşmaktadır. Katılımcıların yaş ortalaması 21,78 ve futbol yaşı ortalamaları 9,26'dır.

Yapılan istatistik analizleri sonucunda, futbolcuların medeni durumlarının, oynadıkları kulübün sahip olduğu tesislerden memnuniyet düzeyi farklılığının, takım arkadaşlarından destek görme düzeyi farklılığının ve kulüp yöneticileri ile olan diyalog düzeyinin örgütsel bağlılık boyutları açısından bir fark yaratmadığı ($p>0.05$) tespit edilmiştir. Ancak sportif sorumlular ile olan diyalog düzeyi farklılığının duygusal ve normatif bağlılık boyutlarında, eğitim seviyesi farklılığının ise devam bağlılığı boyutunda istatistiksel olarak anlamlı fark yarattığı tespit edilmiştir ($p<0.05$). Ayrıca yaş, eğitim ve futbol yaşı ile devam bağlılığı arasında anlamlı negatif ilişki bulunmuştur.

Sonuç olarak amatör futbolcular için tesis ve yöneticilerden ziyade birebir ilişki içinde oldukları sportif sorumluların bağlılık düzeyi üstüne etkisi olduğu, amatör futbolcuların yaş ve spor yaşı yükseldikçe kendilerini buldukları takıma mecbur hissetme eğilimlerinin azaldığı söylenebilir.

Anahtar kelimeler: Örgütsel bağlılık, amatör futbol, amatör futbolcularda örgütsel bağlılık

Examining Organizational Commitment of the Football Players in the Amateur Level; An Example of the Province Bolu

Abstract

Organizational commitment is a psychological condition which is “describing the relationship between employee and organizations” and “providing to maintain the employee’s decision to stay in the organization”. It is stated that an important factor in organizational commitment effort of the people for general purpose and in terms of for feeling itself as part of a group. Organizational commitment is thought to be important since sport has become as a sector which increasing day by day among the people of the place and importance and people in the sport trend to a common goal through organizational commitment. The aim of this study was to determine the effect on the level of organizational commitment, level of organizational commitment and individual differences the athletes who play as active in amateur level within the boundaries of province Bolu.

Research was designed in the relational screening model and data were collected using survey. In this study was used three-dimensional organizational commitment scale (Affective Commitment, Continuance Commitment, Normative Commitment) to determine organizational commitment what was developed by Allen-Meyer and adopted to Turkish by Wasti (2000). Research consist of 144 athletes who play active football in the amateur leagues 2013-2014 season in the province Bolu and who participated to the research voluntarily. In addition population and study sample is the same. Average age of the athletes is 21,78 and average football age is 9,26.

As a result of the statistical analysis, no significant differences were found in terms of organizational commitment dimensionals, the level of satisfaction from club facilities, the level of satisfaction supporting from team-mates and the level of dialog with club management ($p>0.05$). However significant differences were found the dimensions of the affective and normative commitment dialog level differences with sporty responsables $p<0.05$). Significant differences were found dimension of the continuance commitment education level difference ($p<0.05$) furthermore negative significant were found between age, education and football age with continuance commitment.

Consequently, rather than club managements and club facilities, sporty responsables are more effective on the commitment level for amateur football players. It could be said as a cause of this that, football players and sporty responsables are in direct relation to each other.

In addition it could be said that, the higher the age and football age tend to feel compulsion to team by themselves decrease.

Key words: Organizational Commitment, amateur football, organizational commitment in football players

1. Giriş

Örgütsel bağlılık kavramına ait farklı tanımlamalarda ortak olan görüş, bağlılığın; "çalışanın örgütle ilişkisini tanımlayan", "örgütte kalmayı sürdürme kararını sağlayan", psikolojik bir durum olduğudur. Buna göre en genel anlamda örgütsel bağlılık, bireyin amaçları ve örgüt arasındaki uyumu temsil eder. Bu sayede birey, örgütün genel amaçları için çaba sarf edebilir ve kendini örgüt üyesi olarak tanımlayabilir (Çakar ve Ceylan 2005). Örgütsel bağlılık bireylerin içine buldukları örgütün amaçlarını gerçekleştirmesindeki katkılarını içerdiği için uzun zamandan bu yana üzerinde çalışılan bir konu olmuştur. Bu nedenle örgütsel bağlılık üzerine farklı tanımlar da bulmak mümkündür; Grusky (1966) örgütsel bağlılığı çalışanın örgüte olan bağının gücü olarak tanımlamıştır. Bateman ve Strasser (1984) ise örgütsel bağlılığı, birey ve örgüt arasında algılanan uyum düzeyi olarak ifade etmektedirler (Turan, Karadağ ve Bektaş, 2011).

Allen ve Meyer (1990) , örgütsel bağlılığı, örgüt ile iş gören arasındaki ilişkilere dayanan ve çalışanların örgütün sürekli üyesi olma düşüncesine sahip olduklarını ima eden psikolojik bir durum olarak tanımlamışlar ve örgütsel bağlılığa ilişkin farklı sınıflandırmaların temelde üç ana unsura dayandığını belirtmişlerdir. Bunlar; duygusal bağlanma, algılanan maliyet ve zorunluluklardır. Allen ve Meyer (1990) bu üç unsurdan yola çıkarak örgütsel bağlılığın duygusal, rasyonel ve normatif bağlılık olmak üzere üç farklı ögeden oluştuğunu belirtmişlerdir.

Örgütlerde bağlılığın geliştirilmesi örgütsel ortamın niteliğiyle doğrudan ilgilidir. Örgütlerde güvene dayalı ilişkilerin kurulması örgütlerine duygusal açıdan bağlı, kendilerini örgütleri içinde tanımlayabilen, işlerinden tatmin olan, örgütten ayrılmayı düşünmeyen ve örgütün başarısını kendi başarısı gören çalışanlar yaratmaktadır. Özellikle hizmet işletmelerde üretilen ürünün kalitesi çalışanlar arası ve çalışanlarla kurum arası ilişkinin niteliğinden etkilenebilmektedir (Çubukçu ve Tarakçıoğlu, 2010).

Spor, insanlar arasında yeri ve önemi gün geçtikçe artan bir sektör haline gelmiştir. Farklı branşlar arasında futbol en popüler olanıdır. Futbol hem çok geniş, hem de ayakta durması ve rekabet etmesi çok zor bir sektördür. Bu nedenle sporcular başarılı olabilmek adına gerek fiziksel gerekse psikolojik olarak devamlı hazır halde bulunmak zorundadırlar. Biçer (1997), sporcuların motorik özelliklerinin geliştirilmesinin yanı sıra, onların psikolojik yönlerinin geliştirilmesi gerektiğini belirtmiştir. Sporcu başarılı olmak için birçok fiziksel ve psikolojik engeli(iklim, gürültü, seyirci, ışık ve rakip gibi fiziksel etkenlerin yanı sıra kaygı, endişe, acı, bıkkınlık, kabul görmeme, reddedilme ve en önemlisi kazanma endişesi) aşmak zorundadır. Özellikle takım sporlarında birbirinden farklı insanların tek bir birey gibi davranmaları, değişik kültürlerden gelen insanların tek bir amaç için motive olması, aralarındaki uyum, koordinasyon teknik ve fiziki becerilerine ek olarak kişisel özellikleri takım başarısını etkileyen karmaşık yapının önemli unsurlarıdır.

Merkezinde insan olan ve temel çıktısı mal veya hizmet olan spor kurumları için örgütsel bağlılık önemli bir etkidir. Takımı meydana getiren sporcuların amaçları ile takımın tüzel bir yapı olarak amaçlarının paralellliğini gösterecek olan örgütsel bağlılık düzeyi bu anlamda oldukça önem arz etmektedir. Bu çalışmamızda amatör futbolcuların örgütsel bağlılık düzeyleri ve çeşitli değişkenlerin bu düzeyi nasıl etkilediği tespit edilmeye çalışılmıştır.

2. Yöntem

Araştırma genel tarama modelinde olup veriler anket yöntemi ile toplanmıştır. Araştırmanın çalışma evreni ve örnekleme aynı olup, 2013-2014 sezonunda Bolu ilinde faal olarak amatör kümede futbol oynayan ve gönüllü çalışmamıza katılan 114 sporcudan oluşmaktadır.

Çalışmamızda veri toplama aracı olarak, Meyer ve Allen tarafından geliştirilen ve Wasti (2000) tarafından Türkçeye uyarlaması yapılan üç boyutlu örgütsel bağlılık ölçeği kullanılmıştır. Her biri altışar maddeden oluşan duygusal bağlılık, devamlılık bağlılığı ve kuralcı (normatif) bağlılık boyutlarıyla örgütsel bağlılığı ölçmeyi amaçlayan 18 maddelik likert tipi bir ölçektir. Ölçeğin orijinal formu 7'li derecelendirmeye göre hazırlanmıştır. Bu çalışmada ise 5'li likert biçiminde uygulanmıştır. Ölçeği 5'li derecelendirmeye göre kullanan farklı çalışmalarda mevcuttur. Bu çalışmalarda yapılan analizler ölçeğin 5'li derecelendirme biçiminde de geçerli ve güvenilir olduğunu göstermektedir (Boylu vd. 2007; Gündoğan, 2009). Çalışmamızda alfa güvenirlik katsayısı alt boyutlar için .70 ile .81 arasında bulunmuştur. Anketler birebir görüşme ile toplanmıştır.

3. Bulgular

Çalışmaya N= 114 kişi katılmıştır. Katılımcıların yaş ortalaması 21,78 ve futbol yaş ortalamaları 9,26 dır.

Araştırma grubunun sahip olduğu tesis imkanlarından memnuniyet düzeyine göre örgütsel bağlılık puanları arasında fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) yapılmıştır.

Tablo 1. Tesis yeterliliği algısına göre örgütsel bağlılık puanlarının karşılaştırılması için ANOVA tablosu

	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p
Duygusal	Gruplar arası	94,437	4	26,609		
	Gruplar içi	2391,923	109	21,944	1,076	0,37
	Toplam	2486,360	113			
Devam	Gruplar arası	84,615	4	21,154		
	Gruplar içi	1428,403	109	13,105	1,614	0,17
	Toplam	1513,018	113			
Normatif	Gruplar arası	92,232	4	23,058		
	Gruplar içi	1765,628	109	16,198	1,423	0,23
	Toplam	1857,860	113			

p< 0.05

Tablo 2. Tesis yeterliliği algısına göre örgütsel bağlılık alt boyutlarının aritmetik ortalama ve standart sapma puanları tablosu

	Tesis Yeterliliği Algısına Göre Örgütsel Bağlılık								
	Duygusal			Devam			Normatif		
	n	$\bar{x}$	S	n	$\bar{x}$	S	n	$\bar{x}$	S
Çok Yetersiz	41	21,1 2	5,34	41	19,3 4	4,36	41	20,0 7	5,2 2
Yetersiz	8	20,1 2	5,46	8	17,7 5	4,43	8	17,3 7	4,3 0
Normal	28	20,5 0	4,19	28	20,6 7	3,11	28	20,1 7	2,9 6
Yeterli	19	18,7 8	3,32	19	20,5 7	2,75	19	20,3 6	1,9 7
Çok Yeterli	18	19,1 6	4,63	18	19,0 5	2,75	18	18,4 4	3,7 2
Toplam	114	20,2 0	4,69	114	19,7 1	3,65	114	19,7 0	4,0 5

Sporcuların sahip olduğu tesislerden memnuniyet düzeyi farklılığına göre örgütsel bağlılık puanları arasında anlamlı bir fark tespit edilmemiştir.

Araştırma grubunun takımın yöneticileri ile ilişkilerinden memnuniyet düzeyine göre örgütsel bağlılık puanları arasında fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) yapılmıştır.

Tablo 3. Yöneticiler ile olan ilişkilerden memnuniyet düzeyi farklılığına göre örgütsel bağlılık puanlarının karşılaştırılması için ANOVA tablosu

	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p
Duygusal	Gruplar arası	133,011	4	33,253	1,540	0,19
	Gruplar içi	2353,348	109	21,590		
	Toplam	2486,360	113			
Devam	Gruplar arası	39,516	4	9,879	0,731	0,57
	Gruplar içi	1473,502	109	13,518		
	Toplam	1513,018	113			
Normatif	Gruplar arası	97,710	4	23,427	1,447	0,22
	Gruplar içi	1764,150	109	16,185		
	Toplam	1857,860	113			

p < 0.05

Tablo 4. Yöneticiler ile olan ilişkilerden memnuniyet düzeyi farklılığına Göre Örgütsel Bağlılık alt boyutlarının aritmetik ortalama ve standart sapma puanları tablosu

	Yöneticiler İle Olan İlişkilerden Memnuniyet Düzeyi Farklılığına Göre Örgütsel Bağlılık								
	Duygusal			Devam			Normatif		
	N	$\bar{x}$	S	n	$\bar{x}$	S	n	$\bar{x}$	S
Çok Yetersiz	11	22,00	6,61	11	18,45	5,61	11	21,18	6,69
Yetersiz	9	22,66	4,18	9	19,00	5,36	9	18,77	5,30
Normal	20	19,60	4,01	20	19,25	3,46	20	18,40	3,20
Yeterli	33	20,42	4,26	33	20,00	2,91	33	20,57	3,42
Çok Yeterli	41	19,29	4,70	41	20,21	3,27	41	19,43	3,60
Toplam	114	20,20	4,69	$\frac{11}{4}$	19,71	3,65	$\frac{11}{4}$	19,70	4,05

Sporcuların kulüp yöneticilerinden memnuniyet düzeyi farklılığına göre örgütsel bağlılık puanları arasında anlamlı bir fark tespit edilmemiştir.

Araştırma grubunun takımın sportif sorumlular ile ilişkilerinden memnuniyet düzeyine göre örgütsel bağlılık puanları arasında fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) yapılmıştır.

Tablo 5. Sportif sorumlular ile olan ilişkilerden memnuniyet düzeyi farklılığına göre örgütsel bağlılık puanlarının karşılaştırılması için ANOVA tablosu

	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p
Duygusal	Gruplar arası	203,258	4	50,815		
	Gruplar içi	2283,101	109	20,946	2,42	0,05
	Toplam	2486,360	113			
Devam	Gruplar arası	79,828	4	19,957		
	Gruplar içi	1433,190	109	13,149	1,51	0,20
	Toplam	1513,018	113			
Normatif	Gruplar arası	221,972	4	55,493		
	Gruplar içi	1635,888	109	15,008	3,69	0,00
	Toplam	1857,860	113			

p< 0.05

6. Sportif sorumlular ile olan ilişkilerden memnuniyet düzeyi farklılığına göre örgütsel bağlılık alt boyutlarının aritmetik ortalama ve standart sapma puanları tablosu

	Sportif Sorumlular İle Olan İlişkilerden Memnuniyet Düzeyi Farklılığına Göre Örgütsel Bağlılık								
	Duygusal			Devam			Normatif		
	n	$\bar{x}$	S	n	$\bar{x}$	S	n	$\bar{x}$	S
Çok Yetersiz	8	15,5 0	5,31	8	16,7 5	4,94	8	15,3 7	3,6 6
Yetersiz	3	20,3 3	4,16	3	21,0 0	3,00	3	21,3 3	2,5 1
Normal	18	21,2 7	4,45	18	19,9 4	3,68	18	18,8 8	3,7 8
Yeterli	34	20,5 8	4,44	34	20,0 0	3,27	34	20,9 4	3,0 0
Çok Yeterli	51	20,2 9	4,60	51	19,8 4	3,62	51	19,7 4	4,4 4
Toplam	114	20,2 0	4,49	114	19,7 1	3,65	114	19,7 0	4,0 5

Araştırma grubunun sportif sorumlulardan memnuniyet düzeyi farklılığına göre örgütsel bağlılık puanları arasında devam bağlılığı alt boyutunda anlamlı bir fark tespit edilmemiş iken duygusal ve normatif bağlılık alt boyutlarında anlamlı fark tespit edilmiştir. Farkın hangi gruplar arasında olduğunun tespit edilmesi için Post Hoc analizi yapılmış, hem duygusal bağlılık alt boyutunda hem de normatif bağlılık alt boyutunda farkın ilişki düzeyi çok yetersiz diyen ile yeterli diyen grup arasında olduğu tespit edilmiştir.

Sporcuların takımın arkadaşları ile ilişkilerinden memnuniyet düzeyine göre örgütsel bağlılık puanları arasında fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) yapılmıştır

Tablo 7. Takım arkadaşları ile olan ilişkilerden memnuniyet düzeyi farklılığına göre örgütsel bağlılık puanlarının karşılaştırılması için ANOVA tablosu

	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p
Duygusal	Gruplar arası	134,613	3	44,871	2,009	0.10
	Gruplar içi	2351,747	110	21,380		
	Toplam	2486,360	113			
Devam	Gruplar arası	60,004	3	20,001	1,514	0,21
	Gruplar içi	1453,013	110	13,209		
	Toplam	1513,018	113			
Normatif	Gruplar arası	59,132	3	19,711	1,205	0,31
	Gruplar içi	1798,728	110	16,352		
	Toplam	1857,860	113			

$p < 0.05$

Tablo 8. Takım arkadaşları ile olan ilişkilerden memnuniyet düzeyi farklılığına göre örgütsel bağlılık alt boyutlarının aritmetik ortalama ve standart sapma puanları tablosu

	Takım Arkadaşları İle Olan İlişkilerden Memnuniyet Düzeyi Farklılığına Göre Örgütsel Bağlılık								
	Duygusal			Devam			Normatif		
	n	$\bar{x}$	S	n	$\bar{x}$	S	n	$\bar{x}$	S
Çok Yetersiz	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Yetersiz	4	15,00	4,00	4	17,50	1,73	4	16,00	4,76
Normal	14	21,42	4,84	14	18,78	3,94	14	19,57	4,41
Yeterli	38	20,52	4,19	38	19,34	3,94	38	19,73	3,47
Çok Yeterli	58	20,05	4,86	58	20,34	3,42	58	19,96	4,25
Toplam	114	20,20	4,69	114	19,71	3,65	114	19,70	4,05

Sporcuların takımın arkadaşları ile ilişkilerinden memnuniyet düzeyi farklılığına göre örgütsel bağlılık puanları arasında anlamlı bir fark tespit edilmemiştir.

Araştırma grubunun eğitim düzeyine göre örgütsel bağlılık puanları arasında fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) yapılmıştır

Tablo 9. Eğitim düzeyi farklılığına göre örgütsel bağlılık puanlarının karşılaştırılması için ANOVA tablosu

	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p
Duygusal	Gruplar arası	73,693	2	36,846		
	Gruplar içi	2412,667	111	21,736	1,695	0,18
	Toplam	2486,360	113			
Devam	Gruplar arası	86,789	2	43,395		
	Gruplar içi	1426,228	111	12,849	3,377	0,03
	Toplam	1513,018	113			
Normatif	Gruplar arası	46,239	2	23,120		
	Gruplar içi	1811,620	111	16,321	1,417	0,24
	Toplam	1857,860	113			

p< 0.05

Tablo 10. Eğitim düzeyi farklılığına göre örgütsel bağlılık alt boyutlarının aritmetik ortalama ve standart sapma puanları tablosu

	Eğitim Düzeyi Farklılığına Göre Örgütsel Bağlılık								
	Duygusal			Devam			Normatif		
	n	$\bar{x}$	S	n	$\bar{x}$	S	n	$\bar{x}$	S
İlköğretim	5	22,00	6,16	5	22,40	2,88	5	20,20	4,71
Lise	56	20,82	4,69	56	20,25	3,55	56	20,30	4,27
Üniversite	53	19,37	4,49	53	18,90	3,66	53	19,01	3,71
Toplam	114	20,20	4,69	114	19,71	3,65	114	19,70	4,05

Eğitim düzeyi farklılığına göre örgütsel bağlılık puanları arasında duygusal ve normatif bağlılığı alt boyutlarında anlamlı bir fark tespit edilmemiş iken devam bağlılığı alt boyutunda anlamlı fark tespit edilmiştir. Farkın hangi gruplar arasında olduğunun tespit edilmesi için Post Hoc analizi yapılmış ve farkın ilköğretim ile üniversite arasında olduğu tespit edilmiştir.

Araştırma grubunun yaş, futbol yaşı ve eğitim seviyesi ile bağlılık düzeyi arasındaki ilişki için Pearson korelasyon analizi yapılmıştır.

Tablo 11. Pearson korelasyon analizi

		yas	Eğitim	futbolyas	duygusal	devam	normatif
Yas	Pearson Correlation	1	,313(**)	,688(**)	,037	-,267(**)	-,042
	Sig. (2-tailed)		,001	,000	,697	,004	,659
	N		114	114	114	114	114
eğitim	Pearson Correlation		1	,288(**)	-,172	-,236(*)	-,146
	Sig. (2-tailed)			,002	,067	,011	,121
	N			114	114	114	114
futbolyas	Pearson Correlation			1	-,123	-,192(*)	-,007
	Sig. (2-tailed)				,191	,040	,944
	N				114	114	114

p< 0.05

Yaş, futbol yaşı ve eğitim düzeyi ile devam bağlılığı arasında düşük düzeyde ters yönlü anlamlı ilişki bulunmuştur.

4. Tartışma

Bu araştırmanın amacı, amatör düzeydeki futbolcuların buldukları kulüp içerisindeki örgütsel bağlılık düzeylerini belirlemektir. Bu amaç için de amatör futbolcuların bağlılık düzeylerinin bazı değişkenler açısından değişip değişmediği belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırmaya katılan sporcuların duygusal, devam ve normatif bağlılık boyutlarına göre ortalama puanları karşılaştırılmıştır. Meyer, Allen ve Smith (1993)'e göre çalışanların bağlılıklarını daha iyi anlayabilmek için bu üç bağlılık boyutunun birlikte değerlendirilmesi gerekmektedir. Çünkü bir birey, bu bağlılık boyutlarını aynı anda, farklı derecelerde gösterebilir (Kurşunoğlu, 2010). Bağlılık boyutlarının birlikte ele alınması kişi ve örgüt bağlantısına yönelik karşılaştırmalı bir değerlendirmeye yardımcı olmaktadır (Özutku, 2008).

Yapılan analizler sonucunda, takımların tesis yeterliliği algı farkının, takım arkadaşları ile diyalog düzeyi algı farkının ve yöneticiler ile ilişkilere yönelik algı farkının sporcuların örgütsel bağlılıklarında bir farka sebep olmadığı tespit edilmiştir. Araştırmaya katılan grubun amatör sporculardan oluşması, sporcuların tesislerde geçirmiş oldukları sürenin az olması, sporcuların tesisler ile ilgili beklentilerinin düşük olması veya hiç olmaması bizi böyle bir sonuca götürdüğü düşünülmektedir. Ayrıca amatör kulüplerde yöneticiler ile sürekli diyalog halinde olunmaması da böyle bir sonucun ortaya çıkmasında etken olduğu söylenebilir. Takım arkadaşları ile olan diyalog düzeyinin neredeyse tamamına yakınının normal veya üstü düzeyde algılanması, sadece dört katılımcının yetersiz algılanması da bu farklılığın bir fark yaratmadığını düşündürmektedir.

Sportif sorumlular ile ilişkilere yönelik algı farklılığı açısından, duygusal ve normatif bağlılık alt boyutlarında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Duygusal bağlılık alt boyutunda ve normatif bağlılık alt boyutunda farkın ilişki düzeyi çok yetersiz diyen ile yeterli diyen grup arasında olduğu tespit edilmiştir. Aritmetik ortalamalar incelendiğinde, sportif sorumlular ile ilişki algılanması daha yüksek olan grubun duygusal bağlılık düzeyinin arttığı gözlemlenmiştir. Brown (2003)'e göre duygusal, devam ve normatif alt boyutlarında en çok istenilen durum bireylerde duygusal bağlılığın olmasıdır. Bunu normatif ve devam bağlılığı izlemektedir (Boylu, Pelit ve Güçer, 2007). Bireyin takım amaçları ile örgütle özdeşleşmesi, örgüte duygusal olarak bağlanması, örgüte karşı olumlu duygular hissettiğini ve örgütün bir üyesi olmaktan mutlu olduğu hissini göstermektedir (Meyer ve Allen, 1991). Sportif sorumlular ile bire bir ve yüz yüze ilişki içinde olunması, bu ilişkinin sık ve sürekli boyutta olması ve ilişki düzeyini yetersiz bulan grupta duygusal bir kopuş yaratması böyle bir sonucun çıkmasında etken olduğu düşünülmektedir. Yine aritmetik ortalamalar incelendiğinde sportif sorumlular ile ilişki algılanması daha yüksek olan grubun normatif bağlılık düzeyinin arttığı gözlemlenmiştir. Bu durum örgüte karşı sorumluluk duyma veya örgüte devam etme zorunluluğunun getirdiği, bireyin kişisel deneyimleri ve örgütteki sosyalleşme süreci, bireyin örgüte duyduğu sadakat hissi ile ilintilendirilmiştir (Meyer ve Allen, 1991).

Eğitim düzeyi farklılığı sonucunda, ilköğretim düzeyinde eğitim seviyesinde olanların üniversite düzeyinde eğitim seviyesinde olan gruptan daha yüksek devam bağlılığına sahip olduğu görülmektedir. Sporunun takımdan ayrılması durumunda karşılaşılabilecek durumun farkında olmasını ve alternatiflerinin yetersizliği gibi faktörlerden etkilenmektedir (Meyer ve Allen, 1991). Üniversite eğitimi alan grubun kendine olan güveni, yeni olanaklarla tanışması ve yeni olanaklar yaratabilme kabiliyetindeki artışın böyle bir sonucun çıkmasında etken olduğu düşünülmektedir.

Yapılan ilişki analizinde ise yaş, futbol yaşı ve eğitim değişkenleri ile devam bağlılığı alt boyutunda düşük düzeyde anlamlı negatif ilişki bulunmuştur. Özutku (2008)'in çalışmasında araştırma grubunun yaş değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermediğini belirtmiştir. Yine Cuskelly (1995) amatör sporcular üzerinde yapmış olduğu çalışmada, eğitim düzeyi ve örgütsel bağlılık açısından negatif bir ilişki olduğunu saptamıştır. Kıdem değişkeni açısından ise örgüte duygusal ve normatif bağlılığın kıdeme göre farklılık göstermediği buna karşın devamlılık kıdeme göre farklılık gösterdiğini belirtmiştir. Yaşın ve eğitim seviyesinin artması ile bireyde ben bu takımdan ayrılısam da sonuçlarına katlanabilirim duygusu oluşabilir. Yaş ve eğitim seviyesinin ilerlemesi, birey için yeni olanaklar ve imkanların ortaya çıkması ve ya yeni olanaklar yaratabilme kabiliyetinin artması anlamına gelmektedir. Bu olgunun çalışmamızda böyle bir sonucun çıkmasında etken olduğu düşünülmektedir.

Lou vd.'nin (2007) yapmış olduğu çalışmada da yaşın ve kıdemin arttıkça örgütsel bağılılığın azaldığıının saptanması, Çolakoğlu, Ayyıldız ve Cengiz'in (2009) çalışmalarıında, eğitim düzeyi arttıkça örgütsel bağılılığın azalması sonucunun bulunması sonuçlarımızı destekler niteliktedir.

5. Sonuç

Amatör düzeydeki futbolcuların örgütsel bağılılıklarının ele alındığı bu çalışmada, futbolcuların kulübün sportif sorumluları ve takım arkadaşları ile olan diyalog düzeyleri ayrıca kulüp yöneticileri ile olan diyalog düzeyleri, kulübe ait tesislerinden memnuniyet düzeyleri odak noktası olmuştur. Ayrıca yaş, eğitim durumu ve spor yaşı gibi değişkenlerin de örgütsel bağılılık üzerindeki etkisi incelenmiştir.

Sonuç olarak amatör futbolcular için, tesis olanakları, yöneticiler ve arkadaşlar ile olan diyalog düzeyinin onların bağılılık düzeyine etkisinin olmadığı, sportif sorumlular ile eğitim düzeyi farklılığının bağılılık düzeyi üzerine etkisi olduğu tespit edilmiştir. Bunun nedeni amatör sporcuların genellikle tesis ortamından bulunmadıkları ve odak noktaları da kazanç olmadığı için kulüp yöneticileri ile diyaloga gerek duymadıkları ancak sürekli birebir ilişki içinde oldukları sportif sorumluların bağılılık düzeyi üstüne etkisi olduğu düşünülmektedir. Ayrıca araştırmaya katılan amatör futbolcularda, yaş ve spor yaşı yükseldikçe kendilerini buldukları takıma mecbur hissetme eğilimlerinin azaldığı söylenebilir. Bu ek olarak eğitim seviyesi yükseldikçe devam bağılılığı alt boyutunda görülen anlamlı ilişkinin de sporcuların artan eğitim seviyeleri ile birlikte kendileri adına yeni imkanlar sağlayabilecekleri algısına sahip oldukları düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

Allen, N.J., Meyer, J.P. (1990). The Measurement and Antecedents of Affective, Continuance and Normative Commitment To the Organization. *Journal of Occupational Psychology*, 63 (1), pp.1-18.

Biçer, T. (1997) ,Doruk Performans, Beyaz Yayıncılık, 1997, İstanbul.

Boylu, Y. ; Pelit, E. ; Güçer, E. (2007). Akademisyenlerin Örgütsel Bağlılık Düzeyleri Üzerine Bir Araştırma, *Finans Politik & Ekonomik Yorumlar Dergisi*, C.44, S. 511, ss.55-74.

Cuskelly,G. (1995). The Influence of Committee Functioning on the Organizational Commitment of Volunteer Administrators in Sport , *Journal of Sport Behavior*, Vol.18, No.4, pp.254-269.

Çolakoğlu Ü. ; Ayyıldız T. ; Cengiz, S. (2009). Çalışanların Demografik Özelliklerine Göre Örgütsel Bağlılık Boyutlarında Algılama Farklılıkları: Kuşadası'ndaki Beş Yıldızlı Konaklama İşletmeleri Örneği , *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, Cilt 20, Sayı 1, Bahar: 77-89.

Çubukçu, K. ; Tarakçıoğlu S. 2010). Örgütsel Güven ve Bağlılık İlişkinin Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi Öğretmenleri Üzerinde İncelenmesi, *İşletme Araştırmaları Dergisi*, 4/2010, ss. 57-78.

Çakar, N. ; Ceylan, A. (2005). İş Motivasyonunun Çalışan Bağlılığı ve İşten Ayrılma Eğilimi Üzerindeki Etkileri , *Doğuş Üniversitesi Dergisi*, 6(1)/2007, ss. 52-66.

Kurşunoğlu, A. ; Bakay, E. ; Tanrıoğen, A. (2010). İlköğretim Okulu Öğretmenlerinin Örgütsel Bağlılık Düzeyleri, *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Sayı 28 , ss. 101-115.

Lou, J. ;Yu, H. ;Hsu, H. ;Dai, H.(2007). A Study of Role Stress, Organizational Commitment and Intention to Quit Among Male Nurses in Southern Taiwan , *Journal of Nursing Research* , Vol. 15, No. 1, pp. 43-53

Özutku , H. (2008). Örgüte duygusal, devamlılık ve normatif bağlılık ile iş gücü performansı arasındaki ilişkinin incelenmesi , *Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi*, Cilt:37, Sayı:2, ss.79-97.

Turan, S. ; Karadağ, E. ; Bektaş, F. 2011). Üniversite Yapısı İçerisinde Öğrenen Örgüt ve Örgütsel Bağlılık İlişkisi Üzerine Bir Araştırma , *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, Cilt 17, Sayı 4, ss: 627-63.

Wasti, S.A. (2000). Meyer ve Allen'in Üç Boyutlu Örgütsel Bağlılık Ölçeğinin Geçerlik ve Güvenirlilik Analizi, 8. Ulusal Yönetim ve Organizasyon Kongresi, Erciyes Üniversitesi, 401-410.